

Voda pokreta Samoodređenje (Vetëvendosje) Albin Kurti izabran je u ponedjeljak navečera za novog premijera Kosova, drugi put nakon što je poslije izbora u listopadu 2019. godine bio na čelu vlade kojoj je u ožujku 2020. godine izglasano nepovjerenje.

Na izvanrednim parlamentarnim izborima u veljači Kurtijevo Samoodređenje uvjerljivo je pobijedilo s 48 posto osvojenih glasova, ostavivši iza sebe Demokratsku partiju Kosova i Demokratski savez Kosova s manje od po 20 posto osvojenih glasova.

U parlamentu s 120 mjesta za Kurtija je večeras od 107 nazočnih glasalo 67 zastupnika, a 30 je bilo protiv.

Sjednica o izboru vlade uslijedila je samo nekoliko sati nakon što je ranije danas konstituiran osmi saziv kosovskog parlamenta na kojem je Kurtiju potvrđen mandat za sastav vlade.

Pokret Samoodređenje ima 58 zastupnika, Demokratska partija Kosova Envera Hoxhaja 19 i Demokratski savez Kosova na čelu s novim predsjednikom Ljumirom Abdixhikuom 15, dok Alijansa za budućnost Kosova nekadašnjeg premijera Ramusha Haradinaja ima osam zastupnika.

Uz Srpsku listu s 11, manjinske stranke Bošnjaka, Roma, Turaka, Aškalija i Egipćana, dijele ukupno 20 ustavom zajamčenih mandata manjinskim zajednicama.

Premda s manje od polovice osvojenih mandata, Kurti je uspio osigurati parlamentarnu većinu uz potporu manjinskih partija, ali ne i Srpske liste.

Kurti je prethodno odbacio mogućnost formiranja vlade s nekom od albanskih stranaka, navodeći kako to neće učiniti jer su "bile dio ranijih režima".

On je u svom nastupnom govoru rekao da novu vladu očekuju brojni izazovi i veliki posao, istaknuvši na prvom mjestu pandemiju koronavirusa uz poruku da njegova vlada "neće gubiti vrijeme", te da namjerava staviti "covid-19 pod kontrolu, mjerama koje će smanjiti nove slučajeve i spriječiti smrtnu slučajevu".

"Planiramo osigurati cjepiva za 60 posto stanovništva", poručio je Kurti, a kao neke od prioriteta naveo je vladavinu prava, obrazovanje i gospodarstvo.

Dok Zapad, ponajprije SAD i Europska unija, vide dijalog Prištine s Beogradom kao jedan od prioriteta buduće vlasti na Kosovu, Kurti to nije uvrstio među svoje prioritete.

On je istaknuo da bez "priznavanja stvarnosti neovisnog Kosova i prihvatanja istine ne može biti normalizacije odnosa između dva naroda i između dviju zemalja".

Ne niječući da Kosovo sa Srbijom "ima otvorena pitanja koja treba riješiti dijalogom", Kurti je istaknuo "da se ne može postići nijedan napredak ako nema napretka u rješavanju sudbine nestalih na Kosovu", izvijestio je portal Kosovo online.

"Naše susjedske odnose unaprijedit ćemo kroz reciprocitet. Put ka integraciji u EU može biti

izazovan, ali nema alternative", rekao je Kurti, koji je u ranijim intervjuima poručio kako je „dijalog sa Srbijom građanima Kosova na šestom ili sedmom mjestu“.

Kurtija se zbog radikalnih metoda nazivalo „kosovskim Che Guevarom“ i "Gandhijem sa suzavcem", uz aluziju na incident kad je svojedobno kao oporbeni čelnik sa pripadnicima svog pokreta bacio suzavac u kosovskom parlamentu.

Kurti, danas 45-godišnjak, dospio je u središte pozornosti devedesetih godina kad je organizirao studentske prosvjede protiv represije režima Slobodana Miloševića nad albanskom većinom na Kosovu, zbog čega je dvije godine proveo u zatvoru kao politički zatvorenik, no sada mora uvjeriti Zapad da više nije samo buntovnik i vođa studentskih prosvjeda.

Kurtijeva vlada imat će 18 članova, sa 15 ministara, među kojima šest žena. Jedno od ministarstava - za zajednice i povratak - dato je na upravljanje Srpskoj listi (SL), ali je šef zastupničke skupine SL-a Igor Simić ustvrdio kako Kurtijeva vlada već na samom početku "krši zakon i zajamčena prava", navodeći kako toj listi pripadaju dva, a ne jedno ministarstvo.

Simić je poručio da će zbog toga Srpska lista pravdu zatražiti pred Ustavnim sudom jer "ima pravo na dva ministarstva koja pripadaju nevećinskim zajednicama".

Na konstitutivnoj sjednici Skupštine u ponedjeljak je za predsjednika izabran član Samoodređenja Glauk Konjufca, koji s tog mjesta obnaša i dužnost predsjednika Kosova nakon što je bivši predsjednik Hashim Thaci početkom studenog 2020. podnio ostavku kad mu je pred Specijalnim sudom u Den Haagu potvrđena optužnica za ratne zločine na Kosovu.

(Hina)

